

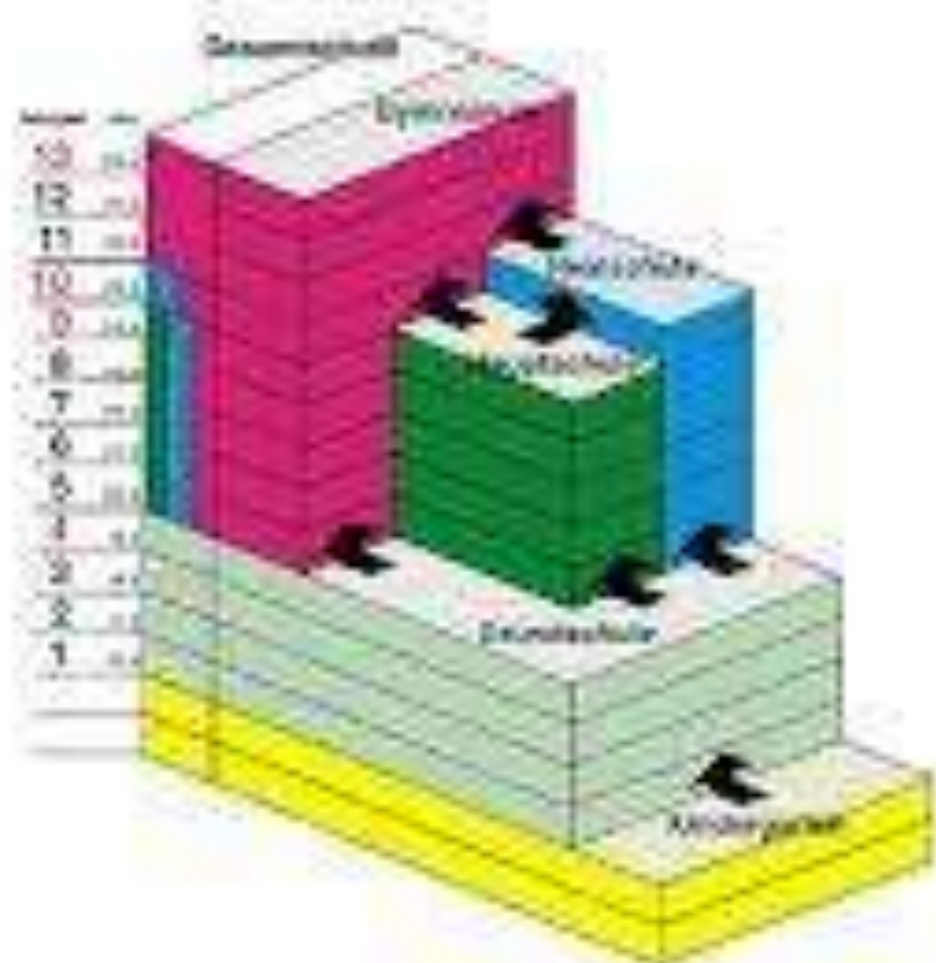
Το Εκπαιδευτικό Σύστημα στην Γερμανία

Στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η κάθε πολιτεία (Länder) έχει την ευθύνη για τα σχολεία και τη διαχείριση του εκπαιδευτικού συστήματος, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες που ορίζονται από το σύνταγμα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχουν στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η κάθε πολιτεία έχει την ευθύνη για τα σχολεία και τη διαχείριση του εκπαιδευτικού συστήματος, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες που ορίζονται από το σύνταγμα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχουν 16 εκπαιδευτικά συστήματα που διαφέρουν μεταξύ τους σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό. Μέσω της διαδικασίας της ψηφοφορίας και συμφωνίας μεταξύ των πολιτειών, στο επίπεδο του Υπουργείου Εκπαίδευσης και Τεχνών, καθορίζονται οι βασικές αρχές, που οδηγούν σε γενικά τυποποιημένα εκπαιδευτικά συστήματα αναφορικά με τη βασική δομή τους. Οι αρμοδιότητες της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης σαν ανώτερη αρχή περιλαμβάνουν την επαγγελματική κατάρτιση στις επιχειρήσεις και την μεταυποχρεωτική επαγγελματική εκπαίδευση, την κατάρτιση στα επαγγέλματα υγείας, εκπαίδευσης και πρόνοιας και ορισμένα αντικείμενα των πανεπιστημιακών κανονισμών. Η φοίτηση στο σχολείο είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά που διαμένουν μόνιμα στη χώρα, ανεξάρτητα από την εθνικότητά τους, για εννέα - ή σε μερικές περιπτώσεις δέκα (σε πέντε πολιτείες) - χρόνια, ενώ ακολουθεί τρία χρόνια υποχρεωτική μερική παρακολούθηση στο Berufsschule (επαγγελματικό σχολείο ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) μέχρι την ηλικία των 18 ετών. Το σχολείο είναι υποχρεωτικό από την ηλικία των έξι ετών. Οι γονείς μπορούν να επιλέξουν μεταξύ των δημόσιων σχολείων και των λίγων ιδιωτικών που λειτουργούν. Οι μαθητές που φοιτούν στα δημόσια σχολεία δεν απαιτείται να πληρώσουν δίδακτρα ή να συνεισφέρουν στο κόστος του εκπαιδευτικού υλικού. Τα Γερμανικά εκπαιδευτικά συστήματα παρέχουν μια ποικιλία τύπων εκπαίδευσης, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές ανάγκες και ενδιαφέροντα των παιδιών και των γονιών τους. Το εκπαιδευτικό σύστημα στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας διακρίνεται στην προσχολική εκπαίδευση, πρωτοβάθμια εκπαίδευση, δευτεροβάθμια εκπαίδευση, τριτοβάθμια εκπαίδευση και συνεχιζόμενη εκπαίδευση.

Το γερμανικό εκπαιδευτικό σύστημα

- Σύνθετο οικοδόμημα
- δεν είναι ομοιόμορφο σε όλη τη χώρα-υπεύθυνα για την εκπαιδευτική πολιτική είναι τα κρατίδια και όχι η ομοσπονδιακή κυβέρνηση
- υποχρεωτική εκπαίδευση για όλα τα παιδιά (εκτός του νηπιαγωγείου)

Schule am Knieberg

Gymnasium

Realschule

Berufsbildende Schulen III

Hauptschule

Schwimmhalle

Schule a.d. Schaperdrift

Η Προσχολική Εκπαίδευση

- Η προσχολική εκπαίδευση παρέχεται από διάφορα εκπαιδευτικά ιδρύματα σε παιδιά ηλικίας από 3 ετών. Η φοίτηση είναι προαιρετική, αλλά όλα τα παιδιά έχουν το νόμιμο δικαίωμα για θέση στο Νηπιαγωγείο. Στη Γερμανία, ο κύριος φορέας προσχολικής εκπαίδευσης είναι το Νηπιαγωγείο, το οποίο έχει ως αποστολή να ενισχύσει τα παιδιά να αναπτύξουν τις κοινωνικές και συναισθηματικές ικανότητες και δεξιότητες. Το 95% περίπου των παιδιών φοιτεί κανονικά στο Νηπιαγωγείο.

Η Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

❖ Από την ηλικία των έξι ετών όλα τα παιδιά πρέπει να φοιτήσουν στο Δημοτικό Σχολείο (Grundschule), το οποίο στις περισσότερες πολιτείες διαρκεί 4 χρόνια (με εξαίρεση τις Berlin, Brandenburg όπου διαρκεί 6 χρόνια). Αποστολή του Δημοτικού Σχολείου είναι να προωθήσει ένα συστηματικό τύπο μάθησης, να ενθαρρύνει τα παιδιά με διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες και να παρέχει τη βάση για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και δια βίου μάθηση. Κεντρική θέση έχει η μάθηση των βασικών δεξιοτήτων όπως η ανάγνωση, γραφή και αριθμητική. Το εκπαιδευτικό περιεχόμενο, κεντρικό μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας, συνήθως περιλαμβάνει βασικές γνώσεις για τα μαθήματα των Γερμανικών, μαθηματικών, Sachunterricht (μίξη βιολογίας, ιστορίας και γεωγραφίας), τεχνών, μουσικής και αθλοπαιδιών. Η μετάβαση στα δευτεροβάθμια σχολεία για την ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης είναι διαφορετική στις πολιτείες. Οι γονείς έχουν τη δυνατότητα επιλογής του τύπου του σχολείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για το παιδί τους, αλλά η επιτυχής φοίτηση έχει σημαντικό ρόλο για την επιλογή του είδους του σχολείου που μπορεί να παρακολουθήσει. Τα σχολεία υποστηρίζουν τους γονείς με υποδείξεις και συμβουλές κατά τη λήψη των αποφάσεων τους.

Η Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

- Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση διακρίνεται σε δύο επίπεδα. Στο Δευτεροβάθμιο Επίπεδο I, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας έχει σε μεγάλο βαθμό ένα γενικό τριστρωματικό εκπαιδευτικό σύστημα: Hauptschule, Realschule and Gymnasium. Το Gesamtschule, το οποίο καλύπτει και τους τρεις τύπους σχολείων υπό ενιαία στέγη και με διαφορετική οργανωτική δομή, είναι ένας ειδικός τύπος σχολείου. Σε διάφορες πολιτείες υπάρχουν επίσης ειδικά σχολεία όπως το Orientierungsstufen (Φάση Προσανατολισμού), Middle Schools, Regelschulen (Γενικά Σχολεία), ενιαίο Hauptschule και Realschule, Werkrealschulen (δευτεροβάθμια τεχνικά σχολεία) και άλλα.

1) To Hauptschule

Το Hauptschule (πρώην Volksschule), που καλύπτει τα σχολικά έτη 5-9, παρέχει στους μαθητές γενική βασική εκπαίδευση στα μαθήματα: Γερμανικά, μία ξένη γλώσσα, μαθηματικά, φυσική / χημεία, βιολογία, γεωγραφία, ιστορία, κλπ. Για να ανταποκριθούν στις διαφορετικές ικανότητες των μαθητών, τα μαθήματα στα κύρια αντικείμενα προσαρμόζονται στις ατομικές ικανότητες των μαθητών. Οι απόφοιτοι των Hauptschule συνήθως συνεχίζουν στην επαγγελματική κατάρτιση, ενώ οι μαθητές με υψηλή βαθμολογία μπορούν επίσης να φοιτήσουν σε σχολείο ανώτερου επιπέδου πριν ή μετά την επαγγελματική τους κατάρτιση. Στην κανονική του μορφή το Realschule καλύπτει τις σχολικές βαθμίδες 5-10 και παρέχει στους μαθητές ευρύτερη γενική εκπαίδευση. Σήμερα το Realschule είναι ποσοτικά ο πιο σημαντικός τύπος σχολείου και σχεδόν το 40% των μαθητών επιτυγχάνουν το απολυτήριο γενικής εκπαίδευσης με τη συμπλήρωση της δέκατης βαθμίδας. Το Realschule προετοιμάζει τους μαθητές για ψηλής ποιότητας επαγγελματική κατάρτιση ή το πανεπιστήμιο. Τα μαθήματα περιλαμβάνουν Γερμανικά, ξένες γλώσσες, μαθηματικά, φυσική, χημεία, βιολογία, γεωγραφία, ιστορία, πολιτική, μουσική, τέχνες, αθλοπαιδιές και θρησκευτικά. Ανάλογα με την έφεση και τις ικανότητές τους, οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν να εμβαθύνουν σε συγκεκριμένα υποχρεωτικά μαθήματα ή να επιλέξουν νέα αντικείμενα. Το Gymnasium παρέχει στους μαθητές γενική εκπαίδευση εις βάθος και καλύπτει τα σχολικά έτη 5 έως 13 (σε μερικές πολιτείες έως 12).

2) To Gymnasium

Το Gymnasium έχει δύο διαφορετικές μορφές: το κανονικό Gymnasium όπου οι μαθητές μπορούν να παρακολουθήσουν όλα τα έτη 5-13 για την εισαγωγή στο Πανεπιστήμιο, και το ανώτερο επίπεδο που αρχίζει τον ενδέκατο χρόνο και προετοιμάζει τους μαθητές για το Hochschulreife είτε με έμφαση στη γενική εκπαίδευση είτε προσανατολισμένο στην επαγγελματική σταδιοδρομία όπως το berufliche Gymnasium που ειδικεύεται σε τομείς όπως διοίκηση επιχειρήσεων, τεχνολογίες, επιστήμες τροφίμων, κοινωνικές επιστήμες, κλπ. Στο τέλος του δέκατου έτους οι μαθητές μπορούν να συνεχίσουν στο ανώτερο επίπεδο ή να δώσουν εξετάσεις για το Mittlere Reife (απολυτήριο γενικής εκπαίδευσης).

Η ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

□ Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, με την αποφοίτηση από το σύστημα γενικής εκπαίδευσης που δίνει το δικαίωμα στους μαθητές να εισαχθούν στα πανεπιστήμια (Fachhochschulreife, θεματικό Hochschulreife, γενικό Hochschulreife), οι νέοι έχουν τη δυνατότητα να σπουδάσουν στα Γερμανικά κολέγια και πανεπιστήμια. Το Γερμανικό πανεπιστημιακό σύστημα βασικά αποτελείται από δύο τύπους ιδρυμάτων: τα κολέγια και τα πανεπιστήμια. Τα πανεπιστήμια είναι τα παραδοσιακά ιδρύματα που παρέχουν μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση και καλύπτουν σχεδόν όλους τους γνωστούς τομείς σπουδών. Περίπου τα τρία τέταρτα των μαθητών σπουδάζουν στα πανεπιστήμια και λαμβάνουν Magister degree, Diplom degree ή Staatsexamen. Εκτός από τη διδασκαλία, η οποία είναι έντονα προσανατολισμένη στην επιστήμη, τα πανεπιστήμια έχουν εκτενή ερευνητική δραστηριότητα που τα διακρίνει από τα κολέγια, ενώ ένα ακόμη προνόμιο τους είναι το δικαίωμα χορήγησης διδακτορικού τίτλου σπουδών.

Στη Γερμανία, τα παιδιά όταν πηγαίνουν στο δημοτικό σχολείο έχουν πέντε πολύ χαριτωμένες συνήθειες. Ποιες είναι αυτές;

Στη Γερμανία η πρώτη ημέρα στο δημοτικό σχολείο είναι στενά συνδεδεμένη με έναν κώνο, που ονομάζουν Schultüte. Ο κώνος αυτός είναι συνήθως πολύχρωμος και μοιάζει με καπέλο μάγου. Περιέχει γλειφιτζούρια και άλλα γλυκίσματα για να αρχίσει καλά η σχολική χρονιά. Τα Γερμανάκια συνηθίζουν να περπατούν χέρι-χέρι. Αν ποτέ να στείλετε το παιδί σας σε γερμανικό σχολείο, θα συνειδητοποιήσετε ότι οι περισσότεροι δάσκαλοι εκπαιδεύουν τα παιδιά να περπατούν σε ζεύγη, όταν πηγαίνουν εκδρομή. Μήπως έχετε ακούσει για την ημέρα του Αγίου Μαρτίνου; Πρόκειται για μία χριστιανική γιορτή προς τιμήν του Martin von Tours, ο οποίος γεννήθηκε στην Ουγγαρία κατά τον 4ο αιώνα. Η ιστορία λέει ότι Μάρτιν, ένας στρατιωτικός, μόλις συνάντησε έναν ζητιάνο ο οποίος ήταν παγωμένος από το κρύο έκοψε το παλτό του σε δύο με το ξίφος του και το έδωσε στον φτωχό άνθρωπο, που αργότερα αποδείχθηκε ότι ήταν ο Ιησούς Χριστός. Αν και πολλοί μπορεί να μην γνωρίζουν την ιστορία, τα παιδιά είναι συνήθως ευχαριστημένα εκείνη την ημέρα φτιάχνοντας χειροτεχνίες όπως μικρά φαναράκια. Επίσης, σε πολλά γερμανικά σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι μαθητές υποχρεούνται να λάβουν μαθήματα κολύμβησης για τουλάχιστον ένα έτος. Αυτό δεν σημαίνει ότι το παιδί σας θα μετατραπεί σε Ολυμπιακό αθλητή! Κάποιοι εκπαιδευτές είναι ικανοποιημένοι ακόμη και αν τα παιδιά μάθουν απλώς να επιπλέουν.

Τέλος, σημαντική συνήθεια είναι και το Klassenfahrt – το ταξίδι της τάξης. Για πολλούς μαθητές το ... ταξίδι της τάξης στο δημοτικό σχολείο είναι η πρώτη φορά που εξέρχονται από το σπίτι των γονιών τους για περισσότερο από μια νύχτα. Φυσικά, η εκδρομή αυτή δεν πραγματοποιείται σε κάποιο μακρινό μέρος αλλά κοντινό.

Τα Fachhochschulen

Τα Fachhochschulen ιδρύθηκαν στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας περίπου πριν από 40 χρόνια και δραστηριοποιούνται στην επιστημονική κατάρτιση εργαζομένων, σε ακαδημαϊκό επίπεδο. Τα Fachhochschulen προσεγγίζουν την πλευρά της εφαρμογής, συνδυάζοντας πρακτικούς όρους με την εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης που προέρχεται από την έρευνα. Η δομή των προγραμμάτων σπουδών είναι αρκετά πιο περιορισμένη σε σύγκριση με τα πανεπιστήμια και γενικά σχετίζεται με τις δεξιότητες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις επιχειρήσεις. Το 40% των μαθητών σπουδάζουν σήμερα στα Fachhochschulen. Σαν αποτέλεσμα της Διαδικασίας της Bologna, τα όρια μεταξύ των διαφόρων τύπων ιδρυμάτων της ανώτερης εκπαίδευσης γίνονται συνεχώς πιο δυσδιάκριτα και οι δύο τύποι ιδρυμάτων πλησιάζουν μεταξύ τους. Από το 2010 δε θα υπάρχουν διαφορές σχετικά με τα ακαδημαϊκά προσόντα: τα πανεπιστήμια και τα Fachhochschulen θα απονέμουν Bachelor και Master σύμφωνα με την ίδια διάρθρωση σπουδών. Εκτός από τα παραδοσιακά πανεπιστήμια και τα Fachhochschulen, υπάρχουν επίσης ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης ειδικού προσανατολισμού όπως τα κολέγια εκπαίδευσης δασκάλων, τα κολέγια τεχνών και μουσικής, τα Verwaltungshochschulen, κλπ..

To Berufsakademie

Το Berufsakademie αντιπροσωπεύει έναν ειδικό τύπο ιδρύματος ανώτερης εκπαίδευσης που έλαβε πανεπιστημιακό χαρακτήρα σε ορισμένες Ομοσπονδιακές πολιτείες. Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας είναι το πολυσύνθετο, σε μεγάλο βαθμό νομικά ρυθμιζόμενο σύστημα μετα- υποχρεωτικής εκπαίδευσης (further education system). Στη βάση των διαφόρων νόμων για την επαγγελματική κατάρτιση αναπτύχθηκε μια πληθώρα επαγγελμάτων (Fortbildungsberufe), τα οποία αποτελούν μια σημαντική ευκαιρία σταδιοδρομίας για τους ειδικευμένους εργαζόμενους. Η μετα-υποχρεωτική επαγγελματική εκπαίδευση στις ειδικότητες διοίκησης επιχειρήσεων, πωλήσεων, τεχνιτών και πολλών άλλων επιλέγεται από το ένα όγδοο των εργαζόμενων ως ευκαιρία πρόσθετης επαγγελματικής κατάρτισης. Τα επαγγέλματα αυτά (Fortbildungsberufe) ρυθμίζονται από την πολιτεία, είναι ανεξάρτητα των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων και απαιτούν προετοιμασία 600 - 2.400 ώρες, ανάλογα με τον εκπαιδευτικό τους στόχο. Η προϋπόθεση για να δώσει κανείς εξετάσεις είναι να έχει ολοκληρώσει ένα πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης και δύο με τρία χρόνια αντίστοιχης απασχόλησης. Εκτός από το Βιομηχανικό και Εμπορικό Επιμελητήριο και το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο, προπαρασκευαστικά μαθήματα παρέχονται από τα δημόσια τεχνικά κολέγια. Τα εφόδια των επαγγελμάτων Fortbildungsberufe δίνουν τη δυνατότητα απασχόλησης σε μέσο τεχνικό και διοικητικό επίπεδο των επιχειρήσεων.

Η Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση

✓ Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση Ο τομέας της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης είναι εντελώς ετερογενής στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και καλύπτει πλήθος διαφορετικών ευκαιριών και προσόντων. Υπάρχουν ορισμοί κανονισμού, αλλά τελικά η αγορά είναι εκείνη που αποφασίζει ποιες ευκαιρίες συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης θα διατηρηθούν και ποιες όχι, ενώ οι ομοσπονδίες εργοδοτών και εργαζομένων δεν επιθυμούν αυστηρή νομοθεσία και δομή για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση.για τα οποία η πιστοποίηση μπορεί να γίνει μέσω της μετα-υποχρεωτικής κατάρτισης.

- 1) Το Hauptschule είναι σχολείο κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που παρέχει βασική γενική εκπαίδευση.
- 2) Το Realschule είναι σχολείο κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που παρέχει στους μαθητές ευρύτερη γενική εκπαίδευση και τη δυνατότητα να προχωρήσουν στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση .
- 3) Το Gymnasium είναι ένας τύπος σχολείου που καλύπτει την κατώτερη και ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και παρέχει εις βάθος γενική εκπαίδευση που στοχεύει στην εισαγωγή στη γενική ανώτερη εκπαίδευση .
- 4) Το Gesamtschule είναι σχολείο κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που παρέχει μαθήματα για διάφορες εξειδικεύσεις .
- 5) Το Volksschule ήταν η ονομασία για τα Grundschule και Hauptschule .
- 6) Το Gymnasiale Oberstufe είναι το ανώτερο επίπεδο του Gymnasium.
- 7) Το Hauptschulabschluss είναι πιστοποιητικό κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που δίνει πρόσβαση σε επαγγελματικό σχολείο.
- 8) Το Abendgymnasium είναι σχολείο στο οποίο οι ενήλικες μπορούν να παρακολουθούν απογευματινά μαθήματα για να αποκτήσουν το Hauptschulabschluss.
- 9) Το Staatsexamen είναι ισοδύναμο του πρώτου πτυχίου, του πανεπιστημιακού τίτλου που απαιτείται για τα επαγγέλματα διδασκαλίας.
- 10) Το Fachhochschule είναι Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών.
- 11) Το Verwaltungshochschule είναι σχολείο που συντηρείται από την Ομοσπονδία ή μία Πολιτεία και εκπαιδεύει δημοσίους υπαλλήλους σε ένα συγκεκριμένο τομέα της δημόσιας διοίκησης για σταδιοδρομία στο ανώτερο επίπεδο δημόσιων υπηρεσιών.
- 12) Το Berufsakademie προσφέρει τριετή προγράμματα ακαδημαϊκής κατάρτισης που συνδυάζονται με πρακτική σε επιχειρήσεις σύμφωνα με το διττό σύστημα.
- 13) Τα Fortbildungsberufe είναι επαγγέλματα για τα οποία η πιστοποίηση μπορεί να γίνει μέσω της μετα-υποχρεωτικής κατάρτισης.

WAS DENKEN 15-JÄHRIGE SCHÜLERINNEN UND SCHÜLER ÜBER SCHULE UND LEHRKRÄFTE?

Was denken 15-jährige Schülerinnen und Schüler über Schule und Lehrkräfte? Die Mehrheit der 15-jährigen hat ein positives Bild von der Schule und den eigenen Lehrkräften: So halten nur knapp 9 Prozent die Schule für Zeitverschwendung, fast 90 Prozent sind überzeugt, dass das Gelernte im Beruf nützlich sein könnte. Auch geben über 84 Prozent an, mit den meisten Lehrern gut auszukommen. Gleichwohl gibt es auch viele kritische Stimmen: Gut jeder Dritte (35 Prozent) meint z. B., die Schule habe wenig getan, um ihn auf das Erwachsenenleben vorzubereiten und über 42 Prozent bestreiten, dass ihr Wohlbefinden den meisten Lehrkräften wichtig sei.

♥ Μάρριαν Σαφλαγιούρα